



Stämplar & Signaturer



Fram till 1915 är nästan allt gods försett med en rak Höganäs-stämpel. I anslutning till denna påträffas oftast en drejare- eller formaresignatur. Det är inte känt när man började med dessa signaturer, men de förekommer på kärllformer som kan dateras till 1850-talet.

T o m 1890 angavs volymen i kannor (1 K = 2,617 liter). På kärl som exporterades till Danmark och Norge angavs volymen i pottemål (1P = 0,9661 liter). På mitten av 1800-talet och framåt hade man en ganska stor produktion av flaskor avsedda för porter och gingerbeer, och dessa var ofta märkta med volymenheten Kt (kubikdecimaltum). Det gick 100 Kt på en kanna, och exempelvis innebar märkningen 12½ Kt att flaskan rymde c:a 33 cl.

Drejarsignaturen, som kan bestå av en till tre bokstäver, är ibland utförd som ett monogram, och på äldre föremål förekommer frakturstil. Stämpeln tillverkades egenhändigt av en bit lera, som brändes i ugnen. Livslängden på en sådan stämpel var relativt kortvarig. Man kan antaga att drejaren ibland ändrade lite på sin signatur. Sålunda torde sign. JP och JPs ha samma upphovsman, liksom LN och LNs. Vidare förekommer samma signatur i olika stilarter.

Omkring 1915 började man maskindreja de vanligaste kärllformerna. De signaturer man kan påträffa i botten av dessa kärll är oftast ditsatta av beskickarna. Det var ju de som ansvarade för att putsning och hånkling utfördes korrekt.



Exempel på stämplar före 1890. Drejarna är Bengt Engström, Gustaf Johnn, Nils Ek och Carl Borg.

Signatur	Anst nr	Namn	Född - Död	Anställd
Ek	288	Nils Ek	1834	1846
EF		Edvin Friberg		
EH		Ernst Holm	1870-1946	finns anst. 1910
EP	1334	Erik Persson		finns anst. 1915
ER		Emil Roslund	1862-1949	-1896
ES	443	Jöns Engström	1833	1843
FG	326	Fredrik Gübel	1830	1840
GA	488	Gustaf Ahlberg	1839	1852
GE	358	Gustaf Ekberg	1838	1849
GJ	453	Gustaf Johnn	1834-1901	1850
GK		Gotthard Karlsson		finns anst. 1897
GS S		Gustav Svantesson	1889	1915-1954
HB	151	Janne Hallberg	1829	1842
HG, H	178	Ludvig Hellgren	1857	1872-1921
HH	682	Hilding Hansson	1884	1896-1952
HjC		Hjalmar Carlsson	1868-1940	
IS	1692	Idoff Söderberg	1885	1920-1953

JBM	74	Johan Bergman	1820	1846-1867 USA
JH	259	Jöns Holmström	1802	1827
JL	22	Johannes Lindblad	1821	1837-1873
JN	509	Jöns P Nyman	1843	1855
JO	2063	Johannes Olofsson	1885	1907-09, 1917-52
JP JPs	157	Johannes Pettersson	1821	1833
JR	279	Johannes Rydström	1836-1919	1848-1878
JS	235	Johan Söderberg	1825-1873	1836
KH	817	Karl Holst	1878	1891-1921
KS	727	Karl Robert Svensson	1879	1891-1946
LE	126	Lars Ekelund	1831	1846-1870
LN LNs	505	Lars Nilsson	1842	1854-1869 USA
A AA	274	Anders Andersson	1811	1824
A AA	201	Anton Vilhelm Ahlberg	1874	1887-1947
AC	154	Anders P. Carlsson		
AH	813	Albin Hamberg	1875-1968	1889-1914
AJ	809	Alfred Johansson	1875	1888-1939
AL	290	Anders Lindahl	1840	1851-1869 USA
AM, APM	374	Anders Petter Matsson	1828-1873	1850-1870
AN	489	Axel Nyman	1842	1855-1869 Danm
AP	504	Anders Pehrsson	1841	1854-1868 USA
AS	180	Gustaf Ahlström	1840	1852-1868 USA
BA	163	Berndt Ahlberg	1832	1846
BE	247	Bengt Engström	1838	1848-1868 USA
BF	228/400	Berndt Friberg	1899	1912-18, 1929-34
BG	574	Fredrik Bogren		
BJ	79	Bengt Jönsson	1835	1846
C	50	Johan Carlsson		finns anst. 1915
CB	341	Carl Borg	1838	1849
CE	39	Carl Ekberg	1833	1843
CR	245	Carl Roslund	1821-1911	1833-1899
CS CSB	529	Carl Söderberg	1844	1856
MB	515	Martin Bergman	1843	1856-1867 USA
MJ	541	Magnus Jönsson	1844	1857-1889
MN	317	Magnus Nilsson	1811	1832
MS	835	Martin Svensson	1876	1890-1938
N	363	Nils Nilsson		
NA	325	Nils Ahlberg	1806-1873	1832-1873
NB	471	Johannes Nymberg	1838	
NB	943	Nils Bengtsson	1881	1895-1947

NE	514	Nils Ekberg	1843	1855-1876
NW	484	Nils Wählberg	1806	1832
NÅ	251	Nils Åkerman	1816-1867	1827-1867
OS	210	Otto Söderberg	1841	1853-1869
P		Henrik Persson	1864-1940	
PA	370	Peter Ahlström	1837	1849
PB	164	Peter Bengtsson	1840-1878	1857
PF	433	Peter Frank	1839	1850-1869
PS	655	Nils Pehrsson	1854	1866
R	384	Jacob Roslund	1816	1864
RA	413	Robert Ahlberg	1860	1873-1921
RS	103	Anders Rydström	1833	1845
S GS		Gustav Svantesson	1889	1915-1954
SB	595	Axel Söderberg	1852	1864
SH	578	Sven Hansson		
SL	368	Sven Lindblad	1828	1842
SPS		Sven Paulsson		-1869 USA
WN	692	Wilhelm Nilsson	1870-1930	1883
Z		Zander Olsson		finns anst 1897
ÅM	251	Nils Åkerman		
ÅP	1275	Åke Pålsson	1900-1965	1913-1965

HÖGANÄSBOLAGETS KÄRLFABRIK HUSHÅLLS- och PRYDNADSGODS



Rak Höganässtämpel med drejarsignatur (Magnus Nilsson). Siffran anger storleken på föremålet, i de fall en produkt förekom i olika storlekar.



Ytterligare en rak Höganässtämpel, i detta fall med modellnummer, vilket började användas 1893.



Denna ankarstämpel, med bokstäverna HSB (Höganäs Stenkols Bolag) har huvudsakligen använts på Bolagets exporttegel från c:a 1890, men kan någon gång påträffas på större prydnadsgods.



Under Böckman-perioden 1915-1926 användes denna stämpel, ofta även kompletterad med namnet Höganäs i halvbåge under nedre bokstaven. Denna kodbokstav indikerade vem som hade utfört dekormålningen:

- | | |
|---------------------------------------|-----------------|
| A Signe Braun | F Ida Johansson |
| B Tyra Persson | G Greta Nilsson |
| C Elin Andell (senare Elsa Johansson) | H Tyra Holm |
| | I Siri Braun |
| D Selma Pålsson | |
| E Ann-Mari Olsson | |

I början på 1920-talet övergick man till ankaret med spetsig bas, se nedan. I övrigt likadan, med halvbåge och kodbokstav.



Denna stämpel har använts på de saltglaserade kärlen från 1915 och används än i dag av Höganäs Saltglaserat.



Tilläggsstämpel - export

Efter utställningarna i Stockholm åren 1897 och 1909, i vilka Höganäsbolaget deltog med försäljning av keramik från egen monter, blev det ny fart på försäljningen, bl a levererades stora partier keramik till Amerika. På sådan keramik tillfogades vidstående runda exportstämpel.



Edgar Böckmans signatur. Påträffas ofta på lysterföremål och saltglaserade prydnadsurnor. I de flesta fall är det dekorflickorna som målat dit signaturen.



Några av Böckmans dekorflickor. Sittande fr v Signe Braun, Tyra Persson och Elin Andell. Stående i mitten Ida Johansson

HÖGANÄSKERAMIK - NYMAN & NYMAN

Denna lilla fabrik, belägen vid Margreteberg norr om Höganäs, byggdes 1930 av bröderna Oscar och Gustav Nyman. Båda hade tidigare varit anställda vid Höganäsbolaget. Ägarskifte sker 1946, då de båda medarbetarna Sture Holm och Åke Bjurestig övertar fabriken. År 1956 säljer de firman till Andersson & Johansson, som därigenom får tillgång till det eftertraktade namnet Höganäskeramik.

Tillverkningen vid N&N var till en början nära nog identisk med den nedlagda Kärlfabrikens produktion, men fick lite av en egen profil 1935. Då presenterade man nämligen en Wiener Werkstätte-inspirerad kollektion signerad Arvid Cube. Det var sejdlar och likörkrus, rökstall och askfat, ofta i bjärt kontrasterande glasyrer t.ex. rött/svart, orange/grönt. Mycket populärt och modernt för sin tid. Jämför samtida produktion från t.ex. Upsala-Ekeby.

Förutom Cube har konsthandverkaren Astrid M. Aagesen och Gustav Nymans dotter Gunvor Nyman-Sjöström tecknat modeller för firman.



Denna logotyp kan finnas i botten på lysterföremål, ditmålade av dekormålaren Elsa Johansson omkring 1930 - 1933.



Nyman & Nymans första stämpel. Förekommer blåfärgad på lysterföremål och instansad på hushållskärl. C:a 1930-33



Höganäskeramik - Nyman & Nyman. Förekom både som stämpel, oftast blå på hushållskeramik och som påklistrat märke i färgerna silver/svart på prydnadsgods. C:a 1933-46



Höganäskeramik - Holm & Bjurestig. Oftast blåfärgad stämpel, använd under åren 1946 - 56, då Sture Holm och Åke Bjurestig innehade fabriken.

ANDERSSON & JOHANSSON - HÖGANÄSKERAMIK



Fabrikens första stämpel från 1909, då firman startades av Johannes Olofsson och Sigfrid Johansson. Olofsson lämnade emellertid snart fabriken och Karl Andersson övertog hans del. Mycket få föremål med denna stämpel är kända.



Andersson & Johanssons första stämpel. Ofta inristad för hand på tidiga föremål. 1910 - c:a 1920



Användes jämsides med ovanstående från 1910 till slutet av 1950-talet



slutet av 1950-talet - 1967



1956 - 1967



1967 - 1976



1976 - 2009



2009 -

Fakta-ansvarig för avsnittet Stämplor & signaturer: Bengt Petersson.
Ytterligare upplysningar rörande Höganäsbolagets keramiska tillverkningar
finns på [Stawfordska Sällskapetets hemsida](#)

För svenska och europeiska signaturer, monogram och
bokstavssigneringar, besök [Signaturer](#)

